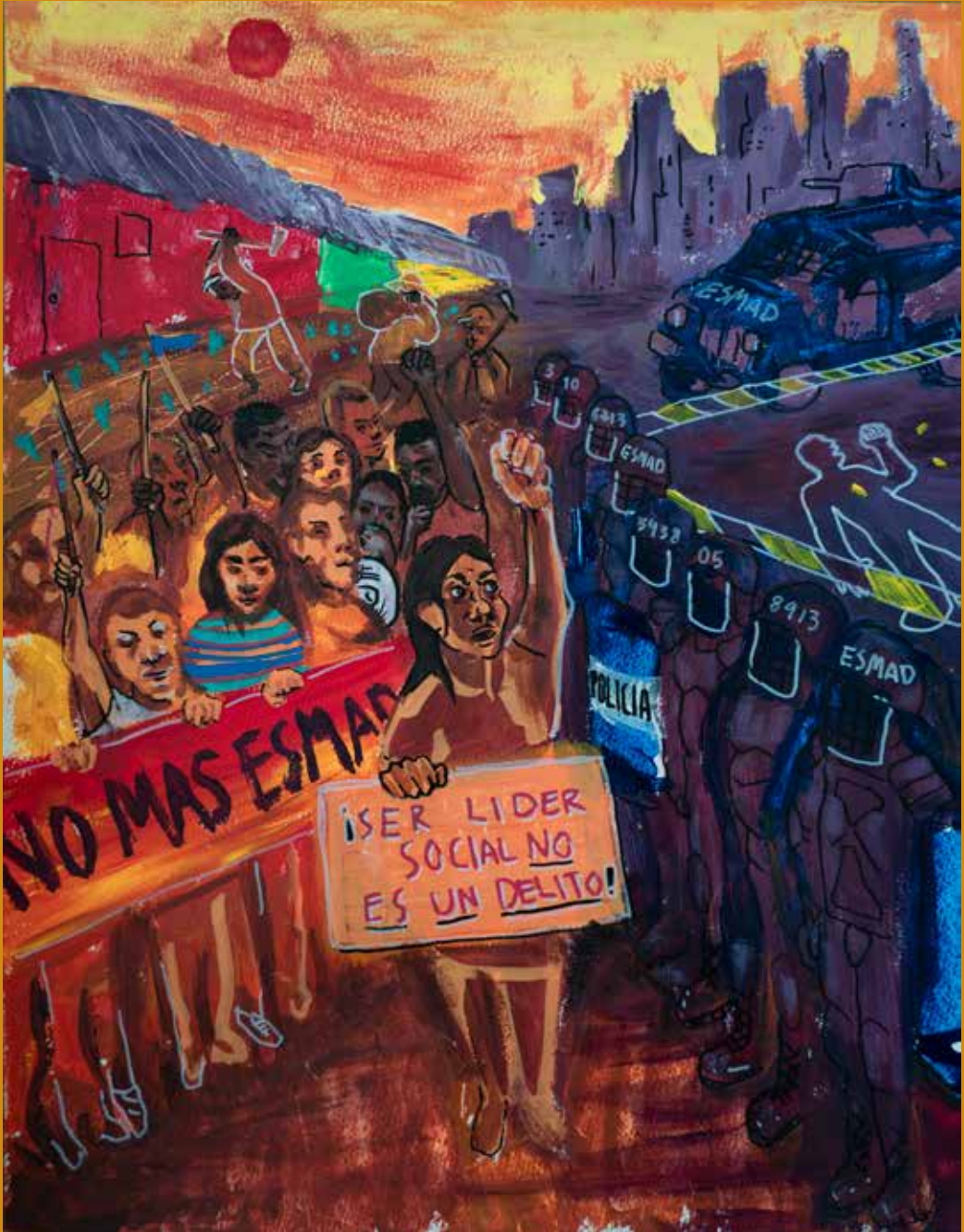

Verksamhetsberättelse 2019

För en rättvis och hållbar värld

Agroekologiska odling på Kuba.

Latinamerika fortsätter att vara världens mest ojämlika region. Med djupa klyftor mellan rika och fattiga, stad och landsbygd. En liten elit lever i lyx medan den stora massan lever i ekonomisk utsatthet och har små möjligheter att påverka sin livssituation. Det är en historisk ojämlikhet som förstärks ytterligare av att allt fler utländska aktörer köpt och investerat i jordbruksmark, vattenkraft och gruvor.

Småbrukare och urfolk, som ofta redan lever i ekonomisk och social utsatthet tvingas bort från sina marker och förlorar inte bara sin försörjning utan även tillgången till mat, rent vatten och sin kultur. Detta har lett till ökade protester och förföljelse och mord på människor som försvarar sina rättigheter. Idag är Latinamerika den farligaste regionen för miljö- och människorättsförsvarare.

Latinamerikagrupperna arbetar för en rättvis och hållbar värld

Vårt bidrag för att uppnå ett rättvist och hållbar värld är att öka utsatta gruppers makt och inflytande över sin livssituation och sin framtid. Det gör vi genom att ...

1. Vi stärker latinamerikanska folkrörelser

Vi driver inga egna projekt i Latinamerika, istället samarbetar vi med etablerade folkrörelser. Vi stödjer urfolk och småbrukare i deras arbete för ökat politiskt inflytande, särskilt unga och kvinnor. Det gör vi bland annat genom att finansiera demokrati- och ledarskapsutbildningar så att fler människor får kunskap om sina rättigheter och möjligheter att organisera sig.

2. Vi bidrar till internationell solidaritet

Vi skickar praktikanter till Latinamerika och bjuder in representanter från våra samarbetsorganisationer till Sverige för att öka intresset och engagemanget för regionen. Vi ger även stöd till våra samarbetsorganisationers organisering och nätverkande så att de kan delta på internationella möten och utbyta erfarenheter med organisationer från andra delar av världen.

3. Vi lyfter röster som sällan hörs

Vi informerar om de negativa konsekvenser som svensk spekulation av mark och naturresurser har på människors levnadsvillkor i Latinamerika. Vi bildar opinion och försöker få svenska politiker och beslutsfattare att ta sitt ansvar och agera i enighet med internationella konventioner. Vi ger även stöd till våra samarbetsorganisationers opinions- och påverkansarbete.

Ett år av bränder och kämpaglöd

År 2019 kommer gå till historien som det året då "världens lungor" fattade eld. Ett klimatuppvaknande för hela världen. Betydelsen av att skydda Amazonas, som alltid varit en självklarhet för urfolk i Latinamerika, har nu övertygat människor över hela jordklotet.

I världens mest ojämlika region skulle år 2019 dessutom bli året då den latinamerikanska hösten utspelade sig. Missnöjet med den nyliberala politiken och de ökade klassklyftorna trappades upp. I Chile utbröt protester när minimilönen inte ens täckte det allra nödvändigaste. I Ecuador protesterade folket när regeringen presenterade ett åtstramningspaket och höjda priser på bränsle. I Bolivia eskalerade hoten och hatet mot urfolken i samband med statskuppen mot urfolkspresidenten Evo Morales. Under året har hoten mot våra samarbetsorganisationer eskalerat. Även arresteringar och mord på sociala ledare har ökat kraftigt och idag är Latinamerika den farligaste regionen för människor som försvarar mänskliga rättigheter, miljö och naturresurser.

Men i en dystertid där vinstintressen styr världspolitiken måste vi också lyfta de framsteg vi gjort under det gångna året. Latinamerikagrupperna har tillsammans med flera andra organisationer släppt en Swedwatchrapport *Defenders at Risk: Attacks on Human Rights and Environmental Defenders and the*

Responsibility of Business om hot och attacker mot miljö- och människorättsaktivister. Tillsammans med tusentals andra demonstrerade vi mot Bolsonaros politik och för att skydda Amazonas. Vi hade gäster från Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra (MST) i Brasilien som berättade om deras nuvarande situation och vi anordnade seminarium för att uppmärksamma att våra AP-fonder investeras i bolag som Chevron – som gör sig skyldiga till miljöbrott och kränkningar av mänskliga rättigheter.

Det är inte en tid att luta sig tillbaka. Högervindarna fortsätter att blåsa och de som drabbas hårdast av den kapitalistiska politiken får sällan eller aldrig sina röster hörda. Därför är Latinamerikagruppernas systemkritiska hållning och stödet till regionens folkrörelser fortsatt viktig. Tack för ditt stöd och engagemang. Hasta la victoria, siempre!

Klara Knapp,
Ordförande för Latinamerikagrupperna

Foto: Marlene Sosa Mercado

▲ Den 25-26 oktober 2019 arrangerade Latinamerikagrupperna tillsammans med alla våra samarbetsorganisationer ett unikt och mycket uppskattat möte för att samtala om den politiska kontexten och utvärdera hur långt vi har kommit i våra uppsatta mål inom programmet. Där konstaterade vi att vi ligger bra till trots den svåra konjunkturen.

OMSLAG: HARRY WISTRÖM

Latinamerikagruppernas arbete i Sverige under 2019

701

medlemmar har under
året hjälpt till att synlig-
göra våra frågor.

19

grupper har under året
hjälp till att
synliggöra våra frågor.

Antalet medlemmar 2019

I december 2019 hade föreningen 701 medlemmar. Andelen kvinnor är 69 procent av det totala medlemsantalet och medelåldern i föreningen är 47 år.

4 lokalgrupper:

- | Eskilstuna
- | Malmö
- | Stockholm
- | Västerås

4 temagrupper:

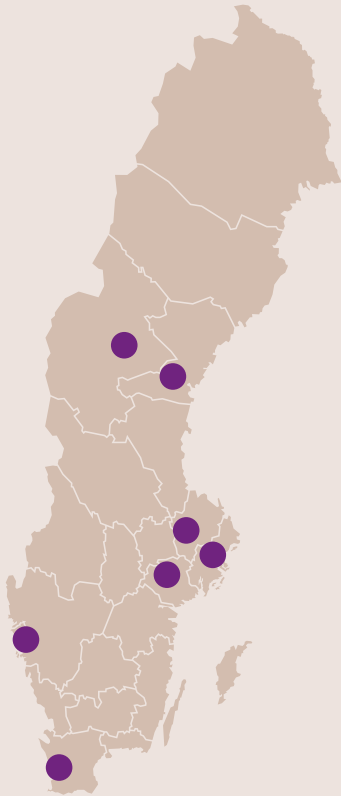
- | Tema Buen Vivir och Naturens rättigheter
- | Tema Gruvor
- | Tema Rättvis vinhandel
- | Tema TV

6 medlemsorganisationer:

- | Latinamerikakommittén i Jönköping
- | Colombianätverket
- | Imágenes del sur
- | Latinamerikakommittén i Luleå
- | Internationella solidaritetskommittén
- | Permanic
- | Brassar

5 folk rörelsepartners:

- | Stiftelsen Brödet och Fiskarna
- | Latinamerikakommittén i Luleå
- | Föreningen för folkbildning och frihet Eduardo Madariaga
- | Emmaus Fredriksdal
- | Lärarförbundets lokalavdelning i Sundsvall-Timrå

Ett urval av arrangerade evenemang

| Eskilstuna: lokalgruppen anordnade en föreläsning om situationen i Brasilien i samarbete med Eskilstuna Folkhögskola.

| Jönköping: Latinamerikakommittén i Jönköping anordnade en föreläsning om situationen i Brasilien efter Bolsonaros seger i presidentvalet.

| Malmö: Filmvisning och föreläsning med gäst från MST om situationen i Brasilien i samarbete med Imágenes del Sur.

| Stockholm: Seminarium om mark, makt och rättigheter tillsammans med Föreningen för Utvecklingsfrågor (FUF)

| Sundsvall: Föreläsning om Bartolina Sisa för Lärarförbundet Sundsvall

| Västerås: Lokalgruppen anordnade en föreläsningsturné om situationen för sociala ledare i Colombia med Carmen Mayusa från Colombia.

Resultat från informationsarbetet

Under 2019 har Latinamerikagrupperna bidragit till att öka kunskapen om hoten mot rättighetsförsvare och kränkningar av mänskliga rättigheter och miljöförstöring i Latinamerika och kopplingar till svenska och europeiska intressen samt bidragit till att lyfta förslag för systemförändring. Ett exempel är den Swedwatch rapport, som Latinamerikagrupperna varit med att ta fram, som rekommenderar EU och Sveriges regering att anta bindande regelverk för företag gällande hållbar utveckling och mänskliga rättigheter. Under året har vi tillsammans med våra medlemmar arrangerat en rad aktiviteter med gäster från Brasilien, Colombia och Bolivia runt om i Sverige.

21

beslutssfattare har nåtts av föreningens påverkansarbete.

Resultat från vårt arbetet med praktikanter

Under 2019 har vi fortsatt vårt praktikantprogram med Forum Syd och Universitet- och högskolerådet (UHR). Sammanlagt hade 14 praktikanter hos våra samarbetsorganisationer i Bolivia och Colombia under perioden 2018/2019. Under sin praktik deltog de bland annat på aktiviteter som Latinamerikagrupperna varit med att finansiera genom vårt utvecklingssamarbete. Efter avslutad praktik har de bidragit med viktiga erfarenheter och material till vårt arbete i Sverige.

209

studenter har deltagit på aktiviteter anordnade av föreningen.

30000

människor har nåtts genom debattartiklar och seminarier.

Den 25 maj 2019 arrangerade en grupp praktikanter en heldag om Sveriges komplexa roll i konflikten i Colombia. Genom att lyfta exempel från sin praktik informerades de hur svensk handelspolitik utgör ett hinder för implementeringen av fredsavtalet, vilket även är ett av målen för vår utrikespolitik. Den 28 juni 2019 anordnade en praktikant en mycket uppskattad filmvisning för Forum Syds anställda om den agroekologiska skola som hon gjort sin praktik på.

Många av praktikanterna har blivit medlemmar i Latinamerikagrupperna och till vår stora glädje valdes tre praktikanter in i föreningens styrelse vid 2019 års årsmöte. I 2019 års styrelse är åtta av nio ledamöter före detta praktikanter. Det ser vi som värdefullt eftersom de har god kännedom om och nära relationer med våra samarbetsorganisationer.

Från praktikant till styrelseledamot

Stephanie Lobos Poblete är 23 år och bor i Lund där hon läser en Master i statsvetenskap vid Lunds universitet. Stephanie har gjort utlandspraktik med Latinamerikagrupperna. Idag är hon medlem och sitter i föreningens styrelse. Vi når henne på telefon en solig februaridag.

PRAKTIK. Stephanie har alltid varit intresserad av Latinamerika och upptäckte Latinamerikagrupperna redan på gymnasiet. När hon sedan såg en annons om praktik var hon snabb att söka. Hon antogs och gjorde sedan sin praktik hos den colombianska fackföreningsrörelsen Fensuagro.

-Praktiken blev inte riktigt som jag förväntat mig. Olika anledningar gjorde att praktiken blev kort och intensiv, men otroligt lärorik. Vi fokuserade på videointervjuer i olika delar av departementet Boyaca och fick sätta oss in i varje samhälls problematik gällande bland annat matproduktion, exploatering av mark, gifter och dess påverkan på miljö och människor.

Det mest intressanta med hennes utlandspraktik var att förstå biståndsarbete komplexitet och förutsättningar, samt att se arbetet på gräsrotsnivå. Saker som hon tycker att alla som ska jobba med bistånd borde få insikt om.

-Det var också väldigt givande att se saker på plats, att förstå hur svartvit medierapporteringen i Sverige kan vara när det gäller Latinamerika. Ett exem-

Stephanie Lobos Poblete, Carlos Lozano från CorpoTepas, Amineh Kakabaveh, Pablo Elias Gonzales Monguí. Foto: privat

Fakta

Praktikantverksamheten

Latinamerikagrupperna ger varje år ungdomar mellan 20-30 år möjligheten att göra en fyra månader lång praktik hos våra samarbetsorganisationer i Latinamerika.

Syftet är att svenska ungdomar ska få ökad kunskap om Latinamerika och ett fördjupat engagemang för globala utvecklingsfrågor och internationellt utvecklingsarbete.

Stephanie Lobos Poblete styrelseledamot och fd praktikant hos Fensuagro i Colombia

pel är det låga engagemanget för fredsavtalet bland de människor hon träffade. Många berörda grupper var inte tillräckligt representerade i fredsprocessen vilket ledde till att deras engagemang för det färdiga avtalet var svagare än man kan tro om man följer svensk media, menar Stephanie.

Ett annat exempel är hur det så viktiga agroekologiska perspektivet sällan lyfts.

Från praktikant till styrelsemedlem

Efter sin praktik beslutade sig Stephanie för att kandidera till styrelsen.

-För mig var det en självklarhet att engagera mig i styrelsen efter praktiken. Jag känner starkt för Latinamerika och delar Latinamerikagruppernas syn på världen. Jag ville fortsätta engagera mig; delta och bidra till föreningens arbete. Det finns så många människor i föreningen som är fulla av kamp och kunskap, säger Stephanie exalterat.

Stephanie tycker att hennes praktik har stärkt henne i sitt styrelsearbete, då hon lärde sig om föreningens hjärtefrågor och hur viktigt det systemkritiska perspektivet är. Hon lärde sig även om centrala begrepp som t.e.x matsuveränitet. Detta har hon haft mycket hjälp av när kampanjer ska genomföras, det hjälper också till att utforma hur föreningen ska uttrycka sig.

Hon hade inte så klara förväntningar på styrelsearbetet, men hon tycker det är spännande och lärorikt samtidigt som det är en bra utmaning.

-Alla gör sitt bästa. Det är fint att se, säger Stephanie.

När hon får frågan om varför det är viktigt att engagera sig svarar hon snabbt och med eftertryck: -Därför att det gör skillnad! Det är ett sätt att skapa förändring. Dessutom lär man sig mycket om både Latinamerika, Sverige och världen. Vi står för solidaritet med människor och motstånd mot imperialistiska och kapitalistiska krafter. Dessutom är det spännande och kul!

Text: Joakim Billtén

Stöd till folkbildning i Latinamerika

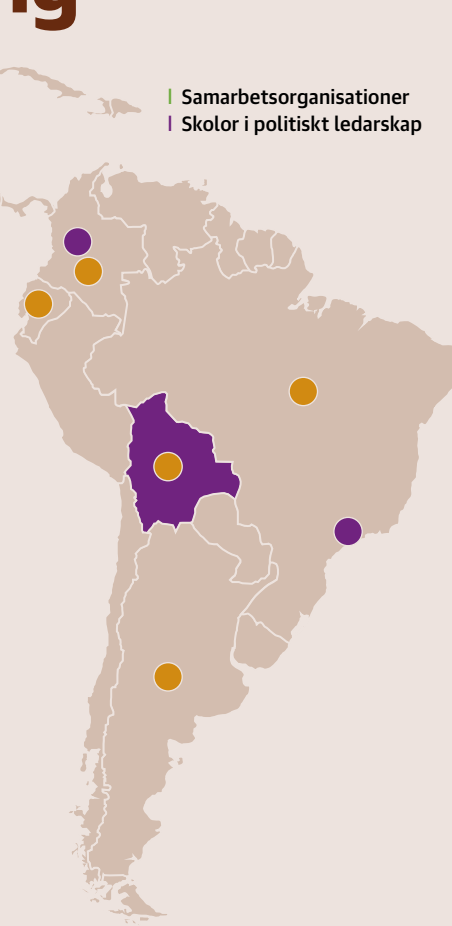
| Samarbetsorganisationer
| Skolor i politiskt ledarskap

År 2019 var tredje året av ett femårigt programarbete som avtalats med Forum Syd om utvecklingsarbete i Latinamerika.

Stödet har gått till urfolksnätverken Waqib Kej i Guatemala, urfolksorganisationen Pueblo Kayambi i Ecuador, urfolksorganisationen Bartolina Sisa i Bolivia och det internationella småbrukarnätverket La Via Campesinas latinamerikanska gren Coordinadora Latinoamericana de Organizaciones del Campo (Cloc). Organisationerna kämpar mot det patriarkala och kapitalistiska systemet, för urfolk och småbrukares rättigheter, för agroekologi, matsuveränitet och buen vivir. Med stödet, som bland annat gått till ledarskapskolor, möten och forum för politisk påverkan, stärks organisationerna i sitt arbete och sin kamp för att utkräva rättigheter och få ökat inflytande över beslutsprocesser på lokala, nationella och internationella arenor. Under 2019 var det en majoritet kvinnor och en hög andel ungdomar representerade i organisationerna, i linje med målsättningen att öka kvinnors och ungdomars delaktighet och inflytande.

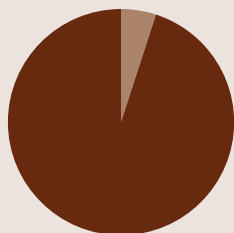
Stöd till utbildningar och utbildningsprocesser

Latinamerikagruppernas omfattande stöd är många gånger avgörande för att utbildningarna i politiskt ledarskap och mänskliga rättigheter ska kunna genomföras. 2019 fanns det 80 utbildningsaktiviteter med en bred åldersspridning och jämn fördelning av kvinnor och män. Deltagarna får kunskaper om påverkansarbete och ledarskap. De får även kunskap och verktyg att analysera sin situation utifrån ett rättighetsperspektiv. Längden på utbildningarna varierar, allt ifrån en vecka till ett och ett halvt år. En del skolor är regionala och andra tar emot studenter från flera olika länder. Arbetet har lett till att framförallt kvinnor och ungdomar har utbildats och därigenom fått ökade kunskaper och inflytande i frågor som är viktiga för deras organisationer, vilket i sin tur stärkt organisationernas kapacitet att agera politiskt. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att vårt stöd 2019 bidragit till att stärka samarbetsorganisationers kapacitet att driva sin förslag för att försvara och öka småbrukare och urfolks rättigheter.

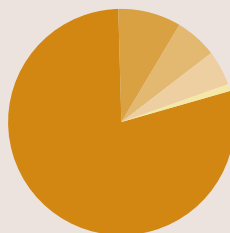

terta att vårt stöd 2019 bidragit till att stärka samarbetsorganisationers kapacitet att driva sin förslag för att försvara och öka småbrukare och urfolks rättigheter.

Ekonomi

Så får vi in pengar
 2019: 15,3 miljoner kronor
 | Sida via Forum Syd 95%
 | Insamling 5%

Så använder vi våra pengar
 2019: 15,3 miljoner kronor
 | Verksamheten i Latinamerika 79%
 | Praktikantprogrammet: 9%
 | Opinion & påverkan: 6%
 | Förening & administration: 5%
 | Insamling 1%

I Ecuador arbetar organisationen Pueblo Kayambi med att stärka urfolksidentiteten bland ungdomar. Foto: Sori Lundqvist

Samarbetsorganisationer och erhållt stöd under året

| Wakib kej, Guatemala: 1 101 921 kr

| Pueblo Kayambi, Ecuador: 550 856 kr

| Bartolina Sisa, Bolivia: 350 700

| CLOC (Centroamérica), Nicaragua: 1 664 206 kr

| CLOC (Continental), Nicaragua: 2 078 189 kr

| CLOC (Sudamérica), Colombia: 2 396 163 kr

| CLOC (Continental), Brasil: 126 006 kr

Totalt: 8 268 041 SEK

Urval av utbildningar

| Escuela Andina – Sydamerikansk skola i ledarskap (Venezuela, Colombia, Ecuador, Peru och Bolivia).

| Curso Cono Sur – Sydamerikansk skola i ledarskap (Brasilien, Paraguay, Uruguay, Argentina och Chile).

| Escuela Campesina Francisco Morazán – Skola i Nicaragua för deltagare från Latinamerika.

| Egidio Brunetto– Sydamerikansk skola för nationella ledare.

Deltagare på skolor och utbildningar

| Waqib Kej, Guatemala: 13, varav 10 kvinnor (77%), 3 män (23%) av dessa är 12 (92%) ungdomar.

| Bartolina Sisa, Bolivia: 408, varav 376 kvinnor (92%), 32 män (8%) av dessa är 109 (29%) ungdomar.

| Pueblo Kayambe, Ecuador: 4368 varav 2009 kvinnor (46%), 2359 män (54%) av dessa är 2271 (52%) ungdomar.

| CLOC/La Vía Campesina: 483, varav 290 (60%) kvinnor, 193 män (40%), av dessa är 171 (35%) ungdomar.

Kvinnor och unga i händelsernas centrum

Under 2019 har Latinamerika folkrörelser utsatts för hot, våld och andra utmaningar som på olika sätt försvårat deras arbete, organisering och kamp för rättvisa. Trots det har våra samarbetsorganisationer ökat sin utbildningskapacitet och förmåga att påverka. Organisationerna har även lyckats öka kvinnors och ungdomars delaktighet och inflytande.

”Vi befinner oss i en tid som kännetecknas av en upptrappning av geopolitiska konflikter och en imperialistisk offensiv som attackerar progressiva regeringar och kriminaliserar folkrörelser, främjar kupper och misskrediterar folkvalda ledare. Självklart innebär detta en utmaning för att fortsätta bygga allianser i regionen och på kontinenten som försvarar bönders och urfolks rättigheter.”

Från rapporten Informe de seguimiento 2019/ evaluación participativa de medio tiempo de la CLOC/La Vía Campecina.

◀ Deltagare på CLOC-La Via Campesinas sjunde kongress som ägde rum på Kuba.
Foto: Marlene Sosa Mercado

Röster och urval av resultat från projekten 2019

Vår samarbetsorganisation Pueblo Kayambi i Ecuador utbildade 70 lokala ledare i lokala och internationella socioekonomiska frågor.

De genomförde också en omfattande utbildnings-satsning om urfolkspråket kichwa och sin urfolksidentitet. Genom samarbetet mellan Pueblo Kayambi, föreningen för kichwaungdomar i Imbabura (AJKI) och universitetet Universidad técnica del Norte i Ibarra utbildades 67 pedagoger i regionen för kursen. Projektet, som kommer fortsätta inom utbildningssektorn, har varit betydelsefullt för många deltagare och pedagoger, till exempel för pedagogen Miguel Quimbiamba:

”...på den här kursen lär vi oss mycket om undervisningsmetodik, om den andinska världsbilden, om urfolks historia [...] studenterna är glada över att vi också talar kichwa och skäms inte längre för att tala sitt eget språk med andra studenter, med sin familj och till och med sina lärare.”

I Bolivia deltog 352 personer i vår samarbetsorganisation Bartolina Sisas politiska skola. Majoriteten av deltagarna var kvinnor och ungdomar och kursen innehöll teoretiska och praktiska aktiviteter kopplade till jordbruk och kvinnors rättigheter. En politisk påverkansplan utarbetades med målsättningar att minska fysisk ohälsa och att främja ekologisk matproduktion och kvinnligt ledarskap. I den lyfttes krav på matsuveränitet, det goda livet (buen vivir) och stärkta rättigheter för kvinnor. En av utbildningsdeltagarna, Neiba Ortiz, berättar om sin upplevelse:

”Latinamerikagrupperna hjälper oss mycket med att fortsätta organisera oss som kvinnor för att ta plats i politiken och [i frågor om] jämlikhet [och] rättigheter som fortfarande inte beaktas.”

I Guatemala genomförde vår samarbetsorganisation Wakib'kej en marsch för värdighet, liv och rättvisa 2019. Under marschen, som genomfördes i allians med aktörer på territoriell och nationell nivå, fördömdes korruptionen och straffriheten som plågar landet och den svåra situationen för samhällen och ledare som kämpar för att försvara rätten till mark.

Wakib'Kej har också velat få till stånd ett generationsskifte och bredare representation av kvinnor och ungdomar internt för att på så vis kunna nå ut till och påverka ännu fler ungdomar och kvinnor. Något

som märks tydligt bland deltagarna i deras politiska skola, där 12 av 13 utbildningsdeltagare var unga och 10 av dem kvinnor. Kursen omfattade även perspektiv och politiska strategier från urfolksungdomar och urfolkskvinnor.

”Jag har fått lära mig om min historia som maya-kvinna, mina rötter, fått kunskap om den kamp som vårt folk gått igenom i strävan efter jämlikhet [och] politiskt deltagande och jag har lärt mig att samma kamp som utkämpats i Guatemala också ägt rum i andra länder på kontinenten Abya Yala.”

Dina Pantzay Roca Sinay,
deltagare i den politiska skolan, Wakib'Kej

Vår samarbetsorganisation CLOC-La Via Campesina har under 2019 jobbat med olika lagförslag inom ramen för matsuveränitet och agroekologi. Men nätverket har framförallt fortsatt att främja småbönders rättigheter genom att kräva att Latinamerikas regeringar och den internationella mat- och jordbruksorganisationen (FAO) ska leva upp till FN:s deklARATION om småbrukares rättigheter som blev verklighet år 2018.

Ungdomar och kvinnor hade en central roll i förberedelserna inför en av årets viktigaste händelser: det internationella nätverkets sjunde kongress som ägde rum på Kuba. Inför kongressen hade de flera förberedande debatter och möten för att ta fram politiska förslag och var drivande i organiseringen av mötet. På vilket fler än 300 delegater från de latinamerikanska medlemsorganisationerna deltog, samt representanter från internationella La Vía Campesina och internationella gäster.

Kongressen var en plats för reflektion om den latinamerikanska kontexten och dess utmaningar. Man diskuterade den interna organiseringen, former för att stärka det internationella samarbetet och den gemensamma kampen. Viktiga teman var omställningen från ett industriellt jordbruk till hållbar, agroekologisk odling och matsuveränitet. Ungdomar och kvinnor fick utrymme att prata om sin gemensamma kamp och sina handlingsplaner för att bland annat bekämpa våld mot kvinnor och vidareutveckla småbrukarfeminism och allians mellan landsbygd och stad.

Hjälp oss stödja folkrörelser i Latinamerika

Ditt stöd ger människor tillgång till kunskap om demokrati och mänskliga rättigheter, samt möjlighet att organisera sig.

Bli månadsgivare

Som månadsgivare ger du en valfri gåva varje månad.

Passa även på att bli medlem i föreningen för 20 kr/månad.

Se: latinamerikagrupperna.se

Ge en gåva via Swish

Fyll i Latinamerikagruppernas Swish-nummer, 1239010174 (123+ Latinamerikagruppernas 90-konto) och valfri summa. Skriv "gåva" i fritexten.

Sms:a en gåva

"LA" till 72980 så bidrar du med 100 kronor.

Sms:a "LA 150" till 72980 så bidrar du med 150 kronor.

Sms:a "LA 200" till 72980 så bidrar du med 200 kronor.

Latinamerikagrupperna

Adress: Latinamerikagrupperna
Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm
info@latinamerikagrupperna.se

Webb och sociala medier:

latinamerikagrupperna.se
[facebook.com/Latinamerikagrupperna](https://www.facebook.com/Latinamerikagrupperna)
twitter.com/latinamerikagr
[instagram.com/latinamerikagrupperna](https://www.instagram.com/latinamerikagrupperna)